Paragraf Lex DEMO
✓ Besplatni propisi RS
✓ Besplatni propisi APV
✓ Besplatni propisi gradova i opština
✓ Besplatne pravne vesti
✓ Besplatni popunjivi obrasci
Paragraf - korak ispred svih!

Paragraf Lex android aplikacija

Paragraf ADRESARI:
• Advokati
• Knjigovođe
• i druge pravno ekonomske profesije

Propisi Crne Gore
www.paragraf.me

www.paragraf.rs
PARAGRAF
Pravna i ekonomska izdanja za uspešno i zakonito poslovanje
www.paragraf.rs

Preuzeto iz elektronske pravne baze Paragraf Lex

Ukoliko ovaj propis niste preuzeli sa Paragrafovog sajta ili niste sigurni da li je u pitanju važeća verzija propisa, poslednju verziju možete naći OVDE.

ZAKON

O DEVIZNOM POSLOVANJU

("Sl. glasnik RS", br. 62/2006, 31/2011, 119/2012 i 139/2014)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se:

1) plaćanja, naplaćivanja i prenosi između rezidenata i nerezidenata u stranim sredstvima plaćanja i u dinarima;

2) plaćanja, naplaćivanja i prenosi između rezidenata u stranim sredstvima plaćanja;

3) kupovina i prodaja sredstava plaćanja između rezidenata i nerezidenata, kao i kupovina i prodaja stranih sredstava plaćanja između rezidenata;

4) jednostrani prenosi sredstava plaćanja iz Republike Srbije (u daljem tekstu: Republika) i u Republiku koji nemaju obeležja izvršenja posla između rezidenata i nerezidenata;

5) tekući i depozitni računi rezidenata u inostranstvu i rezidenata i nerezidenata u Republici;

6) kreditni poslovi u Republici u devizama i kreditni poslovi sa inostranstvom.

II DEFINICIJE POJMOVA

Član 2

U smislu ovog zakona:

(1) *Rezidenti* su:

1) pravno lice koje je registrovano i ima sedište u Republici;

2) preduzetnik - fizičko lice koje je registrovano u Republici i koje radi sticanja dobiti, u vidu zanimanja, obavlja zakonom dozvoljenu delatnost;

3) ogranak stranog pravnog lica upisan u registar kod nadležnog organa u Republici;

4) fizičko lice koje ima prebivalište u Republici, osim fizičkog lica koje ima boravak u inostranstvu duži od godinu dana;

5) fizičko lice - strani državljanin koji na osnovu dozvole za boravak, odnosno radne vize boravi u Republici duže od godinu dana, osim diplomatsko-konzularnih predstavnika stranih zemalja i članova njihovih porodica;

6) korisnici sredstava budžeta Republike Srbije, korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti, kao i drugi korisnici javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora;

7) diplomatsko, konzularno i drugo predstavništvo u inostranstvu koje se finansira iz budžeta Republike i domaći državljani zaposleni u tim predstavništvima, kao i članovi njihovih porodica.

(2) *Nerezidenti* su sva lica koja nisu navedena u tački (1) ovog člana.

(3) *Banka* je rezident - akcionarsko društvo sa sedištem u Republici, koje ima dozvolu za rad Narodne banke Srbije i obavlja depozitne i kreditne poslove, poslove platnog prometa i kreditne poslove sa inostranstvom, kao i druge poslove u skladu sa zakonom.

(3a) *Platna institucija* je rezident - pravno lice sa sedištem u Republici koje ima dozvolu Narodne banke Srbije za pružanje platnih usluga kao platna institucija, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge.

(3b) *Izdavalac elektronskog novca* je lice sa sedištem u Republici koje izdaje elektronski novac, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge, kao i strana institucija elektronskog novca, odnosno nerezident - pravno lice koje obavlja poslove koji odgovaraju poslovima institucije elektronskog novca u smislu zakona kojim se uređuju platne usluge.

(4) *Sredstva plaćanja* su dinar i strana sredstva plaćanja.

(5) *Strana sredstva plaćanja* su:

1) devize - potraživanja u inostranstvu koja glase na stranu valutu;

2) efektivni strani novac - potraživanja u gotovini, odnosno papirni ili kovani novac koji glasi na stranu valutu.

(6) *Instrumenti plaćanja* su: čekovi, menice, akreditivi, doznake, platne kartice i drugi instrumenti plaćanja - potraživanja od izdavaoca - nerezidenta, koja glase na stranu valutu i mogu se unovčiti u stranu valutu.

(7) *Hartije od vrednosti* su hartije od vrednosti određene zakonom koji uređuje tržište kapitala.

(8) *Domaće hartije od vrednosti* su hartije od vrednosti koje emituje rezident na domaćem i stranom tržištu, a mogu glasiti i na stranu valutu ako je to propisano posebnim zakonom.

(9) *Strane hartije od vrednosti* su hartije od vrednosti koje emituje nerezident.

(10) *Dugoročne hartije od vrednosti* su dužničke hartije od vrednosti, sa rokom dospeća dužim od jedne godine.

(11) *Kratkoročne hartije od vrednosti* su dužničke hartije od vrednosti, sa rokom dospeća do godinu dana.

(12) *Finansijski derivati* su finansijski instrumenti u smislu zakona koji uređuje tržište kapitala.

(13) *Devizno tržište* je tržište na kome se kupuju i prodaju devize i efektivni strani novac.

(14) *Menjački poslovi* su poslovi kupovine od fizičkih lica i prodaje tim licima efektivnog stranog novca i čekova koji glase na stranu valutu.

(15) *Tekući poslovi* su poslovi zaključeni između rezidenata i nerezidenata čija namena nije prenos kapitala.

(16) *Kapitalni poslovi* su poslovi između rezidenata i nerezidenata čija je namena prenos kapitala.

Kapitalni poslovi iz stava 1. ove tačke su:

- direktne investicije,

- ulaganja u nekretnine,

- poslovi sa hartijama od vrednosti,

- poslovi sa finansijskim derivatima,

- poslovi sa investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima,

- kreditni poslovi,

- garancijski poslovi,

- depozitni poslovi,

- poslovi po osnovu ugovora o osiguranju u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje,

- jednostrani prenosi sredstava plaćanja (lični i fizički).

(17) *Direktne investicije* su ulaganja rezidenta u inostranstvu i nerezidenta u Republici u pravno lice sa ciljem da se uključi u upravljanje poslovima tog pravnog lica.

Pod ulaganjem u smislu stava 1. ove tačke smatra se: osnivanje pravnog lica, ogranka ili predstavništva, kupovina udela ili akcija u kapitalu pravnog lica, dokapitalizacija pravnog lica kao i svaki drugi oblik ulaganja kojim ulagač stiče najmanje 10% učešća u osnovnom kapitalu, odnosno najmanje 10% glasačkih prava, u roku ne dužem od godinu dana od dana prvog ulaganja u to pravno lice u slučaju sukcesivnih ulaganja (radi dostizanja praga od 10%).

Pod ulaganjem u smislu stava 1. ove tačke smatraju se i krediti i zajmovi sa rokom dospeća od pet godina ili dužim ukoliko imaju prirodu podređenog potraživanja (subordinirani krediti i zajmovi).

(18) *Poslovi sa hartijama od vrednosti* su poslovi sa dugoročnim i kratkoročnim hartijama od vrednosti i vlasničkim hartijama od vrednosti.

(19) *Kreditni poslovi* su kreditni poslovi u Republici i kreditni poslovi sa inostranstvom.

(20) *Kreditni poslovi u Republici* su krediti koje banka odobrava rezidentu u devizama.

(21) *Kreditni poslovi sa inostranstvom* su krediti, koje odobrava banka ili strana banka, i zajmovi između rezidenata i nerezidenata, o kojima rezidenti izveštavaju Narodnu banku Srbije.

Kreditni poslovi iz stava 1. ove tačke su:

- komercijalni krediti i zajmovi u devizama i dinarima povezani sa spoljnotrgovinskim prometom robe i usluga, koji obuhvataju odloženo plaćanje i plaćanje unapred robe i usluga do godinu dana sa kamatom, odnosno preko godinu dana. Komercijalnim kreditom i zajmom smatra se i finansiranje odloženog plaćanja i plaćanja unapred robe i usluga koje kreditor ili zajmodavac odobrava dužniku - kupcu po spoljnotrgovinskom prometu robe i usluga tako što po nalogu kupca obavezu izmiruje neposredno prodavcu,

- finansijski krediti i zajmovi u devizama koje kreditor, odnosno zajmodavac odobrava dužniku tako što sredstva stavlja na raspolaganje uplatom na račun dužnika. Pod finansijskim kreditima i zajmovima podrazumevaju se i svi oblici finansiranja koje odobravaju banke, strane banke i druge strane finansijske institucije. Finansijskim kreditom smatra se i finansiranje trgovine robom ili pružanja usluga u kojoj rezident nije ugovorna strana u poslu, a koje odobrava banka.

Komercijalne i finansijske kredite i zajmove dužniku može odobriti jedan kreditor, odnosno zajmodavac ili grupa kreditora ili zajmodavaca (sindicirani kredit ili zajam).

Kreditni poslovi sa inostranstvom iz stava 1. ove tačke su i:

- subordinirani krediti i zajmovi iz tačke (17) stav 3. ovog člana u devizama,

- kratkoročni oročeni bankarski depoziti u devizama sa rokom otplate do godinu dana između banke i strane banke, koji se koriste tako što banka - kreditor uplaćuje sredstva na račun banke - dužnika,

- kratkoročne bankarske kreditne linije u devizama sa rokom otplate do godinu dana između banke i strane banke, koje se koriste tako što banka - kreditor vrši plaćanja po nalogu banke - dužnika,

- drugi poslovi koji imaju obeležja kreditnog posla sa inostranstvom.

Kreditnim poslovima sa inostranstvom iz stava 1. ove tačke smatraju se i:

- bankarske garancije, avali i drugi oblici jemstva koje banka daje u korist nerezidenta - kreditora po kreditima koje rezidenti uzimaju iz inostranstva i po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu,

- jemstva i druga sredstva obezbeđenja koja rezident - pravno lice i preduzetnik daje u korist nerezidenta - kreditora po kreditima koje rezidenti uzimaju iz inostranstva, kao i jemstva i druga sredstva obezbeđenja koja rezident - pravno lice daje po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu.

Kreditnim poslovima sa inostranstvom smatraju se i krediti i zajmovi u dinarima koje u skladu sa odredbama ovog zakona međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije čiji su osnivači strane države odobravaju rezidentima, kao i krediti u dinarima koje banke odobravaju nerezidentima.

(21a) *Garancijski poslovi* su poslovi izdavanja i pribavljanja garancija, avala, jemstava i drugih sredstava obezbeđenja, koje banka obavlja u skladu sa propisima o bankama, osim garancija iz tačke (21) stav 5. alineja prva ovog člana.

Garancijskim poslovima smatraju se i:

- jemstva koja rezident pravno lice daje nerezidentu po osnovu spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga i izvođenja investicionih radova u Republici,

- garancije i jemstva koja rezident pravno lice pribavlja od nerezidenta po osnovu spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga i izvođenja investicionih radova u inostranstvu, kao i po poslu sa drugim rezidentom pravnim licem u Republici,

- garancijski poslovi koje obavlja rezident - pravno lice koje je Republika osnovala posebnim zakonom radi finansiranja izvoza.

(22) *Depozitni poslovi*, u smislu ovog zakona, jesu poslovi na osnovu ugovora o depozitu između nerezidenta i banke, kao i između rezidenta i banke u inostranstvu.

(23) *Poslovi po osnovu ugovora o osiguranju* obuhvataju plaćanja premija i osiguranih iznosa na osnovu ugovora između osiguravajućeg društva - nerezidenta i rezidenta kao osiguranika kao i između osiguravajućeg društva - rezidenta i nerezidenta kao osiguranika, u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje.

(24) *Valutna klauzula* je ugovaranje vrednosti obaveze u devizama (valuta obaveze) u Republici s tim što se plaćanje i naplaćivanje po tim ugovorima vrši u dinarima (valuta isplate).

(25) *Lični prenos sredstava plaćanja* je prenos sredstva iz Republike u inostranstvo ili iz inostranstva u Republiku koji se ne zasniva na izvršenju posla - vrši se između rezidenta fizičkog lica i nerezidenta, uključuje poklone i pomoć, nasledstva, rente, podmirenje duga useljenika i sredstava koja iznose iseljenici.

(26) *Fizički prenos sredstava plaćanja* je svaki prenos gotovine u dinarima, kao i prenos efektivnog stranog novca i hartija od vrednosti iz Republike i u Republiku.

III TEKUĆI POSLOVI

Član 3

Plaćanje, naplaćivanje i prenos po tekućim poslovima između rezidenata i nerezidenata vrši se slobodno, u skladu sa ovim zakonom.

Plaćanja i prenosi po osnovu tekućih poslova obuhvataju, bez ograničenja:

1) plaćanja po osnovu spoljnotrgovinskih poslova i po drugim tekućim poslovima sa inostranstvom u smislu zakona koji uređuje spoljnotrgovinsko poslovanje;

2) plaćanja po osnovu otplate dela glavnice i kamata na kredite;

3) povraćaj sredstava uloženih u investicije, kao i prenos u inostranstvo i unos dobiti po osnovu direktnih investicija;

4) prenose u korist fizičkih lica po osnovu: penzija, invalidnina i ostalih socijalnih primanja, prenose po osnovu poreza i taksi, međudržavne saradnje, likvidiranih šteta po osnovu ugovora o osiguranju, prenose po osnovu pravnosnažnih i izvršnih odluka, prenose po osnovu dobitaka u igrama na sreću, naknada za koncesije, članarina i kazni (penala) i druge prenose, kao i prenose po osnovu iznosa troškova potrebnih za izdržavanja porodice.

Član 4

Izvoz i uvoz robe ili usluga ugovoreni u devizama ili dinarima koji nisu naplaćeni, odnosno plaćeni u roku dužem od godinu dana od dana izvršenog izvoza ili uvoza, kao i roba ili usluga unapred naplaćena, odnosno plaćena u devizama ili dinarima, koja nije izvezena, odnosno uvezena u roku dužem od godinu dana od dana izvršene naplate, odnosno plaćanja smatraju se komercijalnim kreditima i zajmovima.

Član 5

(Brisan)

Član 6

Rezident - pravno lice, ogranak stranog pravnog lica i preduzetnik mogu izvršiti prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenata, koji se ne smatra komercijalnim kreditima i zajmovima.

Vlada propisuje način obavljanja poslova iz stava 1. ovog člana.

Banka, rezident - pravno lice, preduzetnik i ogranak stranog pravnog lica mogu izvršiti prebijanje dugovanja ili potraživanja po osnovu kreditnih poslova sa inostranstvom u devizama sa potraživanjem ili dugovanjem po osnovu tih poslova, realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga, kao i po osnovu direktnih investicija i ulaganja u nepokretnosti iz čl. 11. i 12. ovog zakona, na način koji propiše Narodna banka Srbije.

Član 7

Banke, odnosno rezidenti, osim rezidenata - fizičkih lica, i nerezidenti, mogu prenositi, odnosno platiti ili naplatiti potraživanja i dugovanja koja su nastala po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenata, koji se ne smatra komercijalnim kreditima i zajmovima.

Poslovi iz stava 1. ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora zaključenog između prenosioca i primaoca potraživanja i dugovanja, uz obavezu prenosioca da dužnika, odnosno poverioca iz osnovnog posla obavesti o izvršenom prenosu.

Ugovor iz stava 2. ovog člana naročito sadrži identifikacione podatke o ugovornim stranama, podatke o osnovu po kom su nastala potraživanja i dugovanja koja su predmet prenosa, uključujući i podatke o dužniku, odnosno poveriocu, kao i podatke o valuti i iznosu potraživanja i dugovanja koji su predmet prenosa.

Potraživanja i dugovanja koja su nastala po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenta - javnog preduzeća i pravnog lica sa državnim kapitalom ili pravnog lica koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije mogu se prenositi, odnosno platiti ili naplatiti samo na osnovu ugovora, saglasnosti ili izjava zaključenih između svih učesnika u poslu, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade, osim potraživanja i dugovanja rezidenta - pravnog lica koje je Republika osnovala posebnim zakonom radi finansiranja izvoza.

Član 8

Rezident ne može izvršiti naplatu, plaćanje ili izdati nalog za plaćanje, odnosno izvršiti prenos nerezidentu, na osnovu ugovora u kojem nije navedena stvarna cena ili na osnovu neistinite isprave.

Čl. 8a i 9

(Brisani)

IV KAPITALNI POSLOVI

Član 10

Plaćanje, naplaćivanje i prenos po kapitalnim poslovima između rezidenata i nerezidenata vrše se slobodno, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

1. Direktne investicije rezidenata i nerezidenata

Član 11

Plaćanje i prenos kapitala po osnovu direktnih investicija rezidenata - pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica u inostranstvo vrši se slobodno, u skladu sa zakonom koji uređuje spoljnotrgovinsko poslovanje.

Plaćanje i prenos kapitala po osnovu direktnih investicija nerezidenata u Republici vrši se slobodno, u skladu sa zakonom koji uređuje strana ulaganja.

Član 11a

Rezidenti - pravna lica, preduzetnici i fizička lica mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje u inostranstvu udela u kapitalu stranog pravnog lica koje se ne smatra direktnom investicijom.

Nerezidenti mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje udela u kapitalu rezidenta pravnog lica koje se ne smatra direktnom investicijom, u skladu sa zakonom koji uređuje privredna društva.

2. Ulaganja u nepokretnosti

Član 12

Plaćanje radi sticanja svojine na nepokretnostima rezidenta u inostranstvu i nerezidenata u Republici vrši se slobodno, u skladu sa zakonom koji uređuje svojinsko pravne odnose.

3. Poslovi sa hartijama od vrednosti

Član 13

Rezidenti - pravna lica, preduzetnici i fizička lica mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje u inostranstvu vlasničkih hartija od vrednosti koje nisu direktne investicije.

Rezidenti iz stava 1. ovog člana mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti koje izdaju države članice Evropske unije, OECD, međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije čiji su osnivači strane države.

Rezidenti iz stava 1. ovog člana mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje i drugih dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti u inostranstvu čiji stepen rizika (rejting) i zemlju izdavaoca propisuje Narodna banka Srbije.

Rezidenti mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje domaćih hartija od vrednosti koje glase na stranu valutu, a izdaju se u inostranstvu.

Narodna banka Srbije propisuje uslove, rokove i način izveštavanja o poslovima iz ovog člana.

Član 14

Nerezidenti mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje u Republici dugoročnih dužničkih kao i vlasničkih hartija od vrednosti, u skladu sa zakonom koji uređuje tržište kapitala.

Narodna banka Srbije propisuje rokove i način izveštavanja o poslovima iz stava 1. ovog člana.

Član 15

Plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje stranih kratkoročnih hartija od vrednosti na stranom i domaćem tržištu vrši Narodna banka Srbije, a banke - pod uslovima i na način koji propiše Narodna banka Srbije.

Rezidenti, osim rezidenata iz stava 1. ovog člana, ne mogu vršiti plaćanja radi kupovine stranih kratkoročnih hartija od vrednosti.

Nerezidenti ne mogu vršiti plaćanja radi kupovine kratkoročnih hartija od vrednosti u Republici.

4. Poslovi sa finansijskim derivatima

Član 16

Plaćanje, naplata, prenos, prebijanje, kao i izveštavanje po poslovima sa finansijskim derivatima vrše se pod uslovima i na način koji propiše Narodna banka Srbije.

5. Poslovi sa investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima

Član 17

Rezidenti - društva za upravljanje investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima mogu da vrše plaćanja i naplatu po osnovu ulaganja u inostranstvo, u skladu sa odredbama zakona koji uređuju poslove sa investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima.

Rezidenti - pravna lica, preduzetnici i fizička lica mogu vršiti plaćanje i naplatu po osnovu ulaganja u inostrane investicione fondove posredstvom rezidenata - investicionih društava i društava za upravljanje investicionim fondovima u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

Nerezidenti mogu vršiti plaćanje i naplatu po osnovu ulaganja u investicione fondove i dobrovoljne penzijske fondove u Republici u skladu sa odredbama zakona koji uređuju poslove sa investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima.

6. Kreditni poslovi sa inostranstvom

Član 18

Kreditni poslovi iz člana 2. tačka (21) st. 2. i 3, stav 4. alineje prva i treća i stav 5. ovog zakona zaključuju se u pismenom obliku.

Kredite i zajmove u dinarima iz člana 2. tačka (21) stav 6. ovog zakona banci, rezidentu - pravnom licu i preduzetniku mogu odobravati samo međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije čiji su osnivači strane države, i to pod uslovima i na način koji propiše Narodna banka Srbije. Kredite u dinarima nerezidentima mogu odobravati samo banke, i to pod uslovima i na način koji propiše Narodna banka Srbije.

Banka može zaključivati kreditne poslove sa inostranstvom iz člana 2. tačka (21) ovog zakona u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime i za tuđ račun i u tuđe ime i za tuđ račun. Banka može, u skladu sa propisima o bankama i ovim zakonom, davati bankarske garancije, avale i druge oblike jemstva u korist nerezidenta - kreditora po kreditima koje rezidenti uzimaju iz inostranstva i pribavljati garancije, jemstva i druga

sredstva obezbeđenja od nerezidenata po kreditima koje odobrava nerezidentima, a garancije, avale i druge oblike jemstva po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu može davati pod uslovom da ugovori i od nerezidenta pribavi instrumente obezbeđenja naplate.

Banka može učestvovati u sindiciranom finansijskom kreditu ili zajmu koji grupa stranih kreditora odobrava nerezidentu pod uslovom da ugovori i od nerezidenta pribavi instrumente obezbeđenja naplate, a pod uslovima iz člana 21. ovog zakona u takvom kreditu ili zajmu koji se odobrava rezidentu.

Banka može kupiti potraživanje od nerezidenta - učesnika u sindiciranom finansijskom kreditu ili zajmu koji grupa stranih kreditora odobrava dužniku, pod uslovima iz stava 4. ovog člana, kao i prodati nerezidentu svoje potraživanje po ovom osnovu.

Banka može učestvovati u sindiciranom komercijalnom kreditu ili zajmu koji se odobrava rezidentu ili nerezidentu za finansiranje odloženog plaćanja i plaćanja unapred po spoljnotrgovinskom prometu robe i usluga, kupovati potraživanje od nerezidenta - učesnika u takvom sindiciranom kreditu i prodavati nerezidentu svoje potraživanje po ovom osnovu.

Rezident - pravno lice može uzimati kredite i zajmove iz inostranstva i odobravati nerezidentima komercijalne zajmove u svoje ime i za svoj račun i u svoje ime i za tuđ račun, dok finansijske zajmove može nerezidentima odobriti u svoje ime i za svoj račun u skladu sa članom 23. ovog zakona. Rezident - pravno lice može davati jemstva i druga sredstva obezbeđenja u korist nerezidenta - kreditora po kreditima koje rezidenti uzimaju iz inostranstva i pribavljati garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja od nerezidenata po kreditima koje odobrava nerezidentima, a jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu može davati u skladu sa članom 23. ovog zakona.

Rezident - pravno lice koje je Republika osnovala posebnim zakonom radi finansiranja izvoza, može obavljati kreditne poslove sa inostranstvom i prenositi, odnosno platiti ili naplatiti potraživanja i dugovanja po tim poslovima, u skladu sa tim posebnim zakonom.

Rezident - preduzetnik može u svoje ime i za svoj račun uzimati kredite i zajmove iz inostranstva, davati jemstva i druga sredstva obezbeđenja u korist nerezidenta - kreditora po kreditima koje rezidenti uzimaju iz inostranstva, odobravati nerezidentu komercijalne zajmove i pribavljati garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja od nerezidenata po kreditima koje odobrava nerezidentima.

Banka, rezident - pravno lice, preduzetnik i fizičko lice mogu zaključivati druge poslove koji imaju obeležja kreditnih poslova sa inostranstvom iz člana 2. tačka (21) stav 4. alineja četvrta ovog zakona u skladu sa propisom Narodne banke Srbije donetim na osnovu člana 24. ovog zakona.

Rezident - fizičko lice može iz inostranstva uzimati kredite i zajmove sa rokom otplate dužim od godinu dana, koji se koriste uplatom sredstava kredita na račun tog rezidenta kod banke, dok takve kredite i zajmove rezident - ogranak stranog pravnog lica može uzimati od nerezidenta - osnivača.

Nerezident može bez ograničenja davati garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja u korist nerezidenta - kreditora po kreditima koje rezidenti uzimaju iz inostranstva.

Član 19

Za izvršavanje obaveza iz zaključenog ugovora o kreditnom poslu sa inostranstvom odgovoran je rezident koji zaključi ugovor, kao i rezident po čijem ovlašćenju i za čiji račun je ugovor zaključen, odnosno banka i rezident - pravno lice koje od tog rezidenta kupi potraživanje, odnosno preuzme dug prema nerezidentu po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom.

Republika i Narodna banka Srbije ne garantuju za izvršenje obaveza po kreditnom poslu sa inostranstvom, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

Ugovor o kreditnom poslu sa inostranstvom je ništav ako je zaključen suprotno odredbama stava 2. ovog člana.

Član 20

Banke, odnosno rezidenti, osim rezidenata - fizičkih lica, i nerezidenti, mogu prenositi, odnosno platiti ili naplatiti potraživanja i dugovanja rezidenata koja su nastala po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom.

Poslovi iz stava 1. ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora zaključenog između prenosioca i primaoca potraživanja i dugovanja, uz obavezu prenosioca da dužnika, odnosno poverioca iz osnovnog posla obavesti o izvršenom prenosu.

Ugovor iz stava 2. ovog člana naročito sadrži identifikacione podatke o ugovornim stranama, podatke o osnovu po kom su nastala potraživanja i dugovanja koja su predmet prenosa, uključujući i podatke o dužniku, odnosno poveriocu, kao i podatke o valuti i iznosu potraživanja i dugovanja koji su predmet prenosa.

Potraživanja i dugovanja koja su nastala po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom rezidenta - javnog preduzeća i pravnog lica sa državnim kapitalom ili pravnog lica koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije mogu se prenositi, odnosno platiti ili naplatiti samo na osnovu ugovora, saglasnosti ili izjava zaključenih između svih učesnika u poslu, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade, osim potraživanja i dugovanja rezidenta - pravnog lica koje je Republika osnovala posebnim zakonom radi finansiranja izvoza.

Član 21

Finansijski krediti uzeti iz inostranstva mogu se koristiti za plaćanje uvoza robe i usluga i finansiranje izvođenja investicionih radova u inostranstvu, koje rezidenti zaključuju u okviru obavljanja svoje delatnosti, kao i za otplatu ranije korišćenih kredita iz inostranstva (refinansiranje).

Rezidenti mogu finansijske kredite iz inostranstva uzimati i za druge namene na način i pod uslovima koje utvrdi Narodna banka Srbije.

Član 22

Narodna banka Srbije može utvrditi obim i uslove pod kojima banke mogu da uzmu kratkoročne oročene bankarske depozite i kratkoročne bankarske kreditne linije od stranih banaka.

Član 23

Rezidenti - pravna lica mogu nerezidentima odobravati finansijske zajmove pod uslovom da je nerezident - dužnik po kreditnom poslu u većinskom vlasništvu rezidenta.

Pod uslovom iz stava 1. ovog člana rezidenti - pravna lica mogu davati i jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu.

Rezident - javno preduzeće i pravno lice sa državnim kapitalom ili pravno lice koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije može obavljati poslove iz st. 1. i 2. ovog člana samo na osnovu saglasnosti Vlade.

Pri obavljanju kreditnih poslova sa inostranstvom iz st. 1. i 2. ovog člana, rezident - pravno lice dužno je da ugovori i od nerezidenta pribavi instrumente obezbeđenja naplate.

Odredba stava 4. ovog člana primenjuje se i na banku koja odobrava kredit stranom licu ili daje bankarsku garanciju, avale i druge oblike jemstva po kreditnom poslu između dva nerezidenta u inostranstvu.

Narodna banka Srbije može da propiše način i uslove obavljanja poslova iz ovog člana.

Član 24

Narodna banka Srbije propisuje način, rokove i obrasce za izveštavanje o kreditnim poslovima sa inostranstvom.

Kreditiranje u devizama između rezidenata u Republici

Član 25

Banka može rezidentu - pravnom licu i preduzetniku odobriti kredit u devizama za plaćanje uvoza robe i usluga iz inostranstva.

Banka može rezidentu - fizičkom licu odobriti kredit u devizama radi kupovine nepokretnosti u zemlji.

Garancijski poslovi

Član 26

Banka, u skladu sa propisima o bankama, izdaje i pribavlja garancije, avale, jemstva i druga sredstva obezbeđenja.

Izuzetno, banka ne može pribavljati garancije i jemstva od nerezidenata po potraživanjima u Republici, koja su nastala po osnovu inostranih kredita za koje je država preuzela obavezu otplate prema inostranstvu.

Rezident - pravno lice, koje je Republika osnovala posebnim zakonom radi finansiranja izvoza, može obavljati garancijske poslove u skladu sa tim posebnim zakonom.

Rezident - pravno lice može dati jemstvo nerezidentu po poslu uvoza robe i usluge drugog rezidenta, kao i nerezidentu koji izvodi investicione radove u Republici.

Rezident - javno preduzeće i pravno lice sa državnim kapitalom ili pravno lice koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije može davati jemstvo nerezidentu po poslovima iz stava 4. ovog člana pod uslovima i na način koji propiše Vlada.

Rezident - pravno lice može pribaviti garanciju i jemstvo od nerezidenta po poslu izvoza robe i usluga i izvođenja investicionih radova u inostranstvu drugom nerezidentu, kao i po poslu između tog rezidenta i drugog rezidenta - pravnog lica u Republici.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se na garancije i jemstva iz člana 2. tačka (21) stav 5. ovog zakona, koje se smatraju kreditnim poslom sa inostranstvom, a obavljaju se u skladu sa članom 18. ovog zakona.

7. Depozitni poslovi

Depozitni poslovi rezidenata u inostranstvu

Član 27

Banka, bez ograničenja, drži devize i na računima kod banaka u inostranstvu.

Rezidenti mogu držati devize na računu kod banke u inostranstvu pod uslovima i na način koji propiše Narodna banka Srbije.

Depozitni poslovi nerezidenata u Republici

Član 28

Nerezident može na računu kod banke držati devize i dinare bez ograničenja, u skladu sa ovim zakonom.

Narodna banka Srbije propisuje uslove pod kojima banke mogu da otvaraju račune nerezidentima i način vođenja tih računa.

Prenos sredstava sa računa u inostranstvo

Član 29

Nerezident koji posluje preko nerezidentnog računa i rezident - ogranak stranog pravnog lica koji posluje preko rezidentnog računa vrše prenos sa tih računa u inostranstvo pod uslovom da su prethodno izmirili poreske obaveze iz tog posla prema Republici, o čemu podnosi potvrdu nadležnog poreskog organa o izmirenim poreskim obavezama.

Prenos sredstava u inostranstvo sa štednog deviznog i dinarskog računa nerezidenta kod banke vrši se slobodno.

Strana banka koja drži sredstva na računu kod banke u Republici ne podleže obavezi iz stava 1. ovog člana.

Prenos sredstava u inostranstvo sa namenskih računa nerezidenta otvorenih za trgovanje hartijama od vrednosti ne podleže obavezi iz stava 1. ovog člana, ukoliko je tako uređeno međunarodnim ugovorom o izbegavanju dvostrukog oporezivanja.

8. Plaćanja po osnovu ugovora o osiguranju

Član 30

Rezidenti - društva za osiguranje mogu da vrše plaćanja radi deponovanja i ulaganja u inostranstvo, u skladu sa odredbama zakona koji uređuje poslove osiguranja.

Rezident može plaćati premije osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju koji je zaključen sa nerezidentom - osiguravajućim društvom, pod uslovom da je takav ugovor dozvoljen zakonom koji uređuje poslove osiguranja.

9. Jednostrani prenosi sredstava plaćanja - lični i fizički prenosi

Član 31

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove za lične i fizičke prenose sredstava plaćanja u inostranstvo i iz inostranstva.

Član 31a

(Brisan)

V PLATNI PROMET

Član 32

Platni promet sa inostranstvom obavlja se u devizama i u dinarima preko banke.

Rezidenti mogu obavljati platni promet sa inostranstvom i preko izdavaoca elektronskog novca - radi plaćanja i naplate po osnovu elektronske kupoprodaje robe i usluga. Platni promet sa inostranstvom rezidenti - fizička lica mogu obavljati i preko platne institucije i javnog poštanskog operatora koji pruža platne usluge, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge.

Sredstva rezidenata, koja se vode kod strane institucije elektronskog novca radi plaćanja, odnosno naplate po osnovu elektronske kupoprodaje roba i usluga, ne smatraju se depozitom u smislu člana 27. stav 2. ovog zakona.

Rezidenti iz člana 36. ovog zakona, platni promet sa inostranstvom obavljaju preko Narodne banke Srbije.

Platni promet po finansijskim i subordiniranim kreditima i zajmovima u devizama, kreditima i zajmovima koje od nerezidenta uzimaju rezidenti - fizička lica i ogranci stranih pravnih lica, kao i po kreditima i zajmovima u dinarima koji se rezidentima odobravaju u skladu sa članom 18. stav 2. ovog zakona, može se vršiti samo ukoliko su rezidenti o tim poslovima prethodno izvestili Narodnu banku Srbije u skladu sa ovim zakonom.

Pod uslovom iz stava 5. ovog člana vrši se i platni promet po komercijalnim kreditima i zajmovima u devizama i dinarima za finansiranje odloženog plaćanja i plaćanja unapred robe i usluga koje kreditor ili zajmodavac odobrava dužniku - kupcu po spoljnotrgovinskom prometu robe i usluga tako što po nalogu kupca obavezu izmiruje neposredno prodavcu.

Platni promet po ostalim kreditnim poslovima sa inostranstvom može se vršiti i bez prethodnog izveštavanja Narodne banke Srbije o tim poslovima.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove i način obavljanja platnog prometa sa inostranstvom po tekućim i kapitalnim poslovima.

Član 33

Rezident može izvršiti naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu, a ne nerezidentu kome duguje, odnosno od koga potražuje, po tekućem ili kapitalnom poslu, pod uslovom da je taj posao dozvoljen ovim zakonom.

Rezident - dužnik po dinarskom kreditu koji uzima od međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije čiji su osnivači strane države može izvršiti plaćanje i drugoj međunarodnoj finansijskoj organizaciji i razvojnoj banci ili finansijskoj instituciji čiji su osnivači strane države, a ne onoj kojoj duguje po tom poslu.

Poslovi iz st. 1. i 2. ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora zaključenog između svih učesnika u poslu ili izjave rezidenta da je obavešten o izvršenom prenosu.

Ugovor, odnosno izjava rezidenta naročito sadrži identifikacione podatke o svim učesnicima u poslu, podatke o osnovu po kome je nastalo potraživanje i dugovanje iz osnovnog posla i podatke o valuti i iznosu potraživanja i dugovanja koji su predmet poslova iz st. 1. i 2. ovog člana.

Rezident - javno preduzeće i pravno lice sa državnim kapitalom ili pravno lice koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije može izvršiti naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu po poslovima iz st. 1. i 2. ovog člana samo na osnovu ugovora, saglasnosti ili izjava zaključenih između svih učesnika u poslu, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade, osim ako je u pitanju rezident - pravno lice koje je Republika osnovala posebnim zakonom radi finansiranja izvoza.

Rezidenti su dužni da o promenama po kreditnim poslovima sa inostranstvom određenim u st. 1. i 2. ovog člana izveste Narodnu banku Srbije u skladu sa propisom donetim na osnovu člana 24. ovog zakona.

Član 34

Plaćanje, naplaćivanje i prenos između rezidenata i između rezidenata i nerezidenata u Republici se vrši u dinarima.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, plaćanje, naplaćivanje i prenos u Republici mogu se vršiti i u devizama po osnovu:

1) deviznog kreditiranja u zemlji za namene iz člana 25. ovog zakona;

2) kupovine potraživanja i preuzimanja dugovanja iz čl. 7. i 20. ovog zakona - na osnovu ugovora;

3) uplate depozita kao sredstva obezbeđenja;

4) premija osiguranja i prenosa po osnovu životnih osiguranja;

5) po osnovu prodaje i davanja u zakup nepokretnosti;

6) donacija u humanitarne, naučne i kulturne svrhe, u skladu sa propisima kojima se uređuju donacije;

7) garancijskih poslova iz člana 26. ovog zakona, po osnovnom poslu koji se vrši u devizama;

8) naknade troškova za službeni put u inostranstvo, koji se može izvršiti i u efektivnom stranom novcu;

9) uplate zarada rezidentima - fizičkim licima koji su upućeni na privremeni rad u inostranstvo po osnovu ugovora o izvođenju investicionih radova u inostranstvu, kao i zaposlenima u diplomatsko-konzularnim predstavništvima, organizacijama u sastavu UN i međunarodnim finansijskim organizacijama u Republici.

Plaćanje, naplaćivanje i prenos mogu se vršiti i u devizama po osnovu programa i projekata koji se finansiraju iz razvojne pomoći Evropske unije u kojima učestvuje Republika, pri čemu sredstva mogu biti prosleđivana do ugovarača, odnosno korisnika i projektnih partnera u skladu sa odgovarajućim ugovorom za sprovođenje aktivnosti na osnovu razvojne pomoći Evropske unije.

Banka može po nalogu nerezidenta - kupca robe ili usluge, kome odobrava komercijalni kredit za finansiranje odloženog plaćanja i plaćanja unapred robe i usluga, vršiti u Republici plaćanje u devizama rezidentu - prodavcu te robe ili pružaocu usluge u spoljnotrgovinskom prometu.

Plaćanje, naplaćivanje i prenos u Republici mogu se vršiti i u devizama po poslovima koji su uređeni zakonima koji uređuju tržište kapitala i osiguranje depozita.

Plaćanje, naplaćivanje i prenos u Republici mogu se vršiti i u devizama i u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Banka na zahtev rezidenta može vršiti prenos sredstava u devizama sa deviznog računa tog rezidenta na njegov devizni račun kod druge banke ili na devizni račun člana porodice kod te ili druge banke, uz dokaz da je u pitanju srodnik do trećeg stepena srodstva.

Dozvoljeno je ugovaranje u devizama u Republici s tim što se plaćanje i naplaćivanje po tim ugovorima vrši u dinarima.

Narodna banka Srbije propisuje u kojim slučajevima i pod kojim uslovima se plaćanje, naplaćivanje, uplate i isplate mogu vršiti i u efektivnom stranom novcu.

Član 35

Banka drži devize i kod druge banke, odnosno kod Narodne banke Srbije.

Rezident - pravno lice, ogranak stranog pravnog lica i preduzetnik drži devize na deviznom računu kod banke ili ih prodaje banci.

Narodna banka Srbije propisuje uslove pod kojima banke otvaraju devizne račune i način vođenja tih računa i deviznih štednih uloga rezidenata.

Visina, način obračuna i plaćanja kamate, kao i valuta u kojoj se plaćaju kamate i glavnica, utvrđuju se ugovorom između banke i rezidenta.

Član 36

Rezidenti - korisnici sredstava budžeta Republike Srbije, korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti, kao i drugi korisnici javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora, devizne račune vode kod Uprave za trezor u okviru sistema konsolidovanog računa trezora koji se vodi kod Narodne banke Srbije, osim ako posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije propisano, a devize i efektivni strani novac koji ostvare u svom poslovanju mogu da prodaju Narodnoj banci Srbije.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, ministar nadležan za poslove finansija može odobriti korisniku iz stava 1. ovog člana otvaranje deviznog računa kod ovlašćene banke za plaćanja koja ne mogu da se izvrše preko Narodne banke Srbije, ako to zahteva specifičnost poslova tog korisnika.

Narodna banka Srbije propisuje način obavljanja poslova između Narodne banke Srbije i Uprave za trezor koji se obavljaju preko sistema konsolidovanog računa trezora iz stava 1. ovog člana.

Izveštavanje po osnovu platnog prometa

Član 37

Narodna banka Srbije propisuje rezidentima obavezu izveštavanja o plaćanju, naplaćivanju i prenosu po poslovima platnog prometa iz čl. 32. i 34. ovog zakona.

Narodna banka Srbije, na osnovu podataka iz izveštaja iz stava 1. ovog člana, izrađuje projekciju platnog bilansa Republike kao analitičku podlogu za utvrđivanje ciljeva i zadataka monetarne politike i prati ostvarivanje te projekcije.

VI DEVIZNO TRŽIŠTE I KURS DINARA

Devizno tržište

Član 38

Devize i efektivni strani novac mogu se kupovati i prodavati samo na deviznom tržištu, za namene koje su dozvoljene ovim zakonom.

Kupovina i prodaja deviza i efektivnog stranog novca na deviznom tržištu u Republici vrši se:

1) neposredno:

- između banaka i rezidenata, kao i između banaka i nerezidenata;

- između banaka;

- između banaka i Narodne banke Srbije;

- između rezidenata koji imaju ovlašćenje za obavljanje menjačkih poslova i Narodne banke Srbije;

- između banaka i rezidenata koji imaju ovlašćenje za obavljanje menjačkih poslova;

- između rezidenata iz člana 2. tačka (1) odredba pod 6) i Narodne banke Srbije.

2) na sastanku međubankarskog deviznog tržišta:

- između banaka;

- između banaka i Narodne banke Srbije.

Kupovinu i prodaju efektivnog stranog novca na deviznom tržištu obavlja banka, Narodna banka Srbije, kao i drugi rezidenti koji u skladu sa ovim zakonom obavljaju menjačke poslove.

Narodna banka Srbije propisuje uslove i način rada deviznog tržišta.

Član 39

Menjačke poslove mogu da obavljaju:

1) banke i rezident - privredni subjekt koji menjačke poslove obavlja na osnovu posebnog zakona kojim se uređuje njegova delatnost;

2) rezidenti - pravna lica i preduzetnici koji imaju ovlašćenje za obavljanje menjačkih poslova izdato od strane Poreske uprave.

Rešenje o izdavanju ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova (u daljem tekstu: ovlašćenje), na osnovu podnetog zahteva, izdaje Poreska uprava kada utvrdi da podnosilac zahteva ispunjava sledeće uslove:

1) da je kao privredni subjekt registrovan kod nadležnog organa;

2) da sa bankom ima zaključen ugovor o obavljanju menjačkih poslova koji ne proizvodi pravno dejstvo ako privredni subjekt nema ovlašćenje;

3) da vlasnik, odnosno osnivač privrednog subjekta, odnosno direktor privrednog subjekta, odnosno direktor osnivača privrednog subjekta i radnik koji će neposredno obavljati menjačke poslove nije pravnosnažno osuđen za krivična dela protiv privrede, imovine, života i tela, protiv javnog reda i mira i pravnog saobraćaja;

4) da je organizaciono i kadrovski osposobljen i tehnički opremljen za obavljanje menjačkih poslova.

Pod kadrovskom osposobljenošću za obavljanje menjačkih poslova podrazumeva se da radnici koji neposredno obavljaju menjačke poslove kod privrednog subjekta imaju najmanje srednju stručnu spremu i certifikat za obavljanje menjačkih poslova, osim u slučaju kada privredni subjekt menjačke poslove obavlja na osnovu posebnog zakona kojim se uređuje njegova delatnost.

Pod organizacionom osposobljenošću podrazumeva se obezbeđenje adekvatnog poslovnog prostora.

Pod tehničkom opremljenošću podrazumeva se obezbeđenje adekvatne opreme i informacionog sistema koji omogućava obavljanje menjačkih poslova na propisan način.

Bliže uslove i način obavljanja menjačkih poslova propisuje Narodna banka Srbije.

U slučaju da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje ovlašćenja iz stava 2. ovog člana, Poreska uprava doneće rešenje o odbijanju zahteva za izdavanje ovlašćenja.

Poreska uprava o podnetom zahtevu odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema zahteva sa kompletnom dokumentacijom.

Ministar nadležan za poslove finansija i privrede propisuje bliže postupak i uslove za sticanje certifikata za obavljanje menjačkih poslova, utvrđuje jedinstveni program obuke za obavljanje menjačkih poslova i uslove koje moraju da ispunjavaju predavači koji vrše obuku.

Certifikat za obavljanje menjačkih poslova izdaje Poreska uprava, o čemu vodi odgovarajući registar.

Rešenje Poreske uprave iz st. 2. i 7. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 39a

Poreska uprava donosi rešenje o oduzimanju ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova kad utvrdi:

1) da ovlašćeni menjač prestane da ispunjava uslove za obavljanje menjačkih poslova predviđene ovim zakonom i propisom Narodne banke Srbije;

2) da ovlašćeni menjač ne počne sa radom u roku od 30 dana od dana prijema ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova;

3) da je ovlašćenje izdato na osnovu neistinitih i netačnih podataka;

4) da ovlašćeni menjač nije izvršio nalog za otklanjanje nepravilnosti, odnosno nezakonitosti iz rešenja Poreske uprave;

5) da ovlašćeni menjač u pisanoj formi podnese zahtev Poreskoj upravi za prestanak obavljanja menjačkih poslova;

6) da ovlašćeni menjač u trajanju dužem od pet radnih dana bez opravdanog razloga ne obavlja menjačke poslove.

Rešenje Poreske uprave iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Poreska uprava donosi rešenje o privremenoj zabrani obavljanja menjačkih poslova na kontrolisanom menjačkom mestu u periodu do 30 radnih dana ako ovlašćeni menjač ne omogući poreskom inspektoru uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju ili onemogući pregled predmeta, prostorija ili drugih objekata, odnosno ne dozvoli privremeno oduzimanje efektivnog stranog novca, čekova i gotovine u dinarima.

Na rešenje Poreske uprave iz stava 3. ovog člana može se podneti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Žalba iz stava 4. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja iz stava 3. ovog člana.

Kurs dinara

Član 40

Kurs dinara prema stranim valutama na deviznom tržištu formira se slobodno, u skladu sa ponudom i tražnjom deviza.

Član 41

Zvanični srednji kurs dinara formira se na način utvrđen propisom Narodne banke Srbije.

Za potrebe knjigovodstva i statistike primenjuje se zvanični srednji kurs dinara.

Za obračun carine i drugih uvoznih dažbina primenjuje se zvanični srednji kurs dinara utvrđen poslednjeg radnog dana u nedelji koja prethodi nedelji u kojoj se utvrđuje iznos carine i drugih uvoznih dažbina, u skladu sa zakonom koji uređuje carine.

VII ZAŠTITNE MERE

Član 42

U slučaju nastupanja ozbiljnijih poremećaja u platnom bilansu, kada kretanje kapitala prouzrokuje ili preti da prouzrokuje ozbiljne poteškoće u sprovođenju monetarne politike i politike deviznog kursa, koje su rezultat prekomernog priliva ili odliva kapitala iz Republike, Vlada na predlog Narodne banke Srbije može doneti neophodne zaštitne mere po poslovima regulisanim ovim zakonom.

Zaštitne mere iz stava 1. ovog člana mogu se primenjivati dok traju poremećaji zbog kojih su donesene, a najduže šest meseci od dana njihovog donošenja.

Član 43

Narodna banka Srbije ili Vlada može uvesti dodatne zaštitne mere, ako je to neophodno, sa ciljem sprovođenja sankcija Organizacije ujedinjenih nacija ili drugih međunarodnih organizacija čiji je Republika Srbija član, koje ove organizacije sprovode prema drugim zemljama.

VIII DEVIZNA KONTROLA

Član 44

Poslovi iz ovog zakona podležu deviznoj kontroli.

Kontrolu deviznog poslovanja vrše organi kontrole - Narodna banka Srbije, Poreska uprava, carinski organi, odnosno drugi nadležni organi koji imaju pravo da, radi provere, zahtevaju svu dokumentaciju o tom poslovanju kao i drugu dokumentaciju neophodnu za deviznu kontrolu.

Član 45

Narodna banka Srbije vrši kontrolu deviznog poslovanja banaka, institucija elektronskog novca sa sedištem u Republici i platnih institucija - u postupku koji je utvrđen zakonom kojim se uređuje njihovo poslovanje.

Narodna banka Srbije vrši kontrolu platnog prometa sa inostranstvom koji obavlja javni poštanski operator - u postupku koji je utvrđen zakonom kojim se uređuju platne usluge.

Član 46

Poreska uprava vrši kontrolu deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata i menjačkog poslovanja.

Poreska uprava vrši kontrolu deviznog poslovanja lica iz člana 45. ovog zakona ako su ta lica sa licima iz stava 1. ovog člana povezana imovinskim, upravljačkim i poslovnim odnosima.

Poreski inspektor u toku kontrole može, uz izdavanje potvrde, privremeno oduzeti devize, efektivni strani novac, čekove, hartije od vrednosti, dinare, predmete, isprave i dokumentaciju, ako postoji osnovana sumnja da su upotrebljeni ili bili namenjeni ili nastali izvršenjem krivičnog dela ili prekršaja.

Član 47

Carinski organ vrši kontrolu iznošenja iz Republike i unošenja u Republiku, efektivnog stranog novca, dinara, čekova i hartija od vrednosti u putničkom, robnom i poštanskom saobraćaju.

Član 48

Carinski organ na graničnom prelazu privremeno oduzima od rezidenta i nerezidenta uz izdavanje potvrde, dinare i efektivni strani novac, čekove i hartije od vrednosti koji glase na stranu valutu koji prelaze iznos koji propiše Narodna banka Srbije.

Član 49

Organi kontrole dužni su da sarađuju u vršenju devizne kontrole i da stavljaju na raspolaganje podatke, nalaze i informacije kojima raspolažu a potrebni su za vršenje devizne kontrole kao i da, po potrebi, angažuju druge nadležne organe.

Član 49a

Narodna banka Srbije utvrđuje autentičnost efektivnog stranog novca (stranih novčanica i kovanog novca) ako postoji sumnja u njihovu autentičnost.

Narodna banka Srbije propisuje način postupanja sa efektivnim stranim novcem za koji postoji sumnja da je falsifikovan.

Zabranjena je izrada, prodaja, uvoz i distribucija, radi prodaje ili u ostale komercijalne svrhe, medalja i žetona koji nalikuju stranom kovanom novcu - evru.

Narodna banka Srbije propisuje obeležja na osnovu kojih se utvrđuje sličnost medalja i žetona stranom kovanom novcu - evru.

Čl. 50-54

(Brisano)

Član 55

Devize, efektivni strani novac, čekove i hartije od vrednosti, koje su privremeno oduzeli zbog osnovane sumnje da je izvršeno krivično delo ili prekršaj - organi kontrole dužni su da deponuju na namenski račun Poreske uprave koji se vodi kod Narodne banke Srbije ili u ostavu kod Narodne banke Srbije, a dinare - na namenski račun Poreske uprave koji se vodi kod ministarstva nadležnog za poslove finansija u roku od dva radna dana od dana njihovog oduzimanja.

Član 56

Sredstva ostvarena po osnovu izdavanja dozvola za obavljanje delatnosti pružanja usluga prenosa novca u međunarodnom platnom prometu, izdavanja certifikata za obavljanje menjačkih poslova, naplaćenih

troškova obuke za obavljanje menjačkih poslova i drugih naplaćenih troškova upravnog postupka predstavljaju prihod budžeta Republike.

X KAZNENE ODREDBE

1. Krivično delo

Član 57

Ko kupuje od fizičkih lica ili ko prodaje tim licima efektivni strani novac i čekove koji glase na stranu valutu bez ovlašćenja Poreske uprave, kazniće se za krivično delo kaznom zatvora od šest meseci do pet godina.

Za pokušaj izvršenja dela iz stava 1. ovog člana kazniće se.

Član 58

Ko izvrši naplatu, plaćanje ili izda nalog za plaćanje, odnosno izvrši prenos nerezidentu iznosa koji prelazi 100.000 evra, na osnovu ugovora u kojem nije navedena stvarna cena ili na osnovu neistinite isprave, kazniće se za krivično delo kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Za pokušaj izvršenja dela iz stava 1. ovog člana kazniće se.

2. Prekršaji

Član 59

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj rezident - pravno lice, ogranak stranog pravnog lica, banka i nerezident - pravno lice:

1) ako ne izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga na način koji propiše Vlada (član 6. st. 1. i 2);

2) ako ne izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu kreditnih poslova sa inostranstvom na način koji propiše Narodna banka Srbije (član 6. stav 3);

3) ako prenese, odnosno plati ili naplati potraživanje i dugovanje koje nije nastalo po osnovu spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenata (član 7. stav 1);

4) ako posao iz člana 7. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje o izvršenom prenosu (član 7. stav 2);

5) ako ugovor ne sadrži podatke iz člana 7. stav 3. ovog zakona;

6) ako prenese, odnosno plati ili naplati potraživanja ili dugovanja koja su nastala po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenta - javnog preduzeća i pravnog lica sa državnim kapitalom ili pravnog lica koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije suprotno članu 7. stav 4. ovog zakona;

7) ako izvrši naplatu, plaćanje ili izda nalog za plaćanje, odnosno izvrši prenos nerezidentu, na osnovu ugovora u kojem nije navedena stvarna cena ili na osnovu neistinite isprave (član 8);

8) ako izvrši plaćanje i prenos kapitala po osnovu direktnih investicija suprotno članu 11. ovog zakona;

9) ako izvrši plaćanje radi sticanja svojine na nepokretnostima u inostranstvu, odnosno Republici suprotno zakonu koji uređuje svojinsko pravne odnose (član 12. stav 1);

10) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje stranih dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti suprotno članu 13. st. 2. i 3. ovog zakona;

11) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje u Republici dugoročnih dužničkih, kao i vlasničkih hartija od vrednosti, suprotno zakonu koji uređuje tržište kapitala (član 14. stav 1);

12) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje stranih kratkoročnih hartija od vrednosti na stranom i domaćem tržištu suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 15. stav 1);

13) ako izvrši plaćanje radi kupovine stranih kratkoročnih hartija od vrednosti (član 15. stav 2);

14) ako izvrši plaćanje radi kupovine kratkoročnih hartija od vrednosti u Republici (član 15. stav 3);

15) ako izvrši plaćanje, naplatu, prenos, prebijanje, kao i izveštavanje po poslovima sa finansijskim derivatima, suprotno uslovima i načinu koji propiše Narodna banka Srbije (član 16);

16) ako izvrši plaćanje ili naplatu po osnovu ulaganja u inostranstvo suprotno odredbama zakona kojim se uređuju poslovi sa investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima (član 17. stav 1);

17) ako izvrši plaćanje ili naplatu po osnovu ulaganja u inostrane investicione fondove suprotno članu 17. stav 2. ovog zakona;

18) ako izvrši plaćanje ili naplatu po osnovu ulaganja u investicione fondove i dobrovoljne penzijske fondove u Republici suprotno zakonu koji uređuje poslove sa investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima (član 17. stav 3);

19) ako kreditni posao sa inostranstvom zaključi suprotno članu 18. stav 1. ovog zakona;

20) ako odobri kredit ili zajam u dinarima iz člana 18. stav 2. ovog zakona suprotno uslovima i načinu koji propiše Narodna banka Srbije (član 18. stav 2);

21) ako daje bankarske garancije, avale i druge oblike jemstva u korist nerezidenta kreditora po kreditima koje rezidenti uzimaju iz inostranstva, pribavlja garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja od nerezidenta po kreditima koje odobrava nerezidentima i daje garancije, avale i druge oblike jemstva po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu suprotno članu 18. stav 3. ovog zakona;

22) ako učestvuje u sindiciranom finansijskom kreditu ili zajmu suprotno članu 18. stav 4. ovog zakona;

23) ako kupi potraživanje od nerezidenta - učesnika u sindiciranom finansijskom kreditu ili zajmu koji grupa stranih kreditora odobrava dužniku, suprotno uslovima iz člana 18. stav 4. ovog zakona (član 18. stav 5);

24) ako postupi suprotno članu 18. stav 6. ovog zakona;

25) ako postupi suprotno članu 18. stav 7. ovog zakona;

26) ako obavlja kreditne poslove sa inostranstvom ili prenese, odnosno plati ili naplati potraživanje i dugovanje po tim poslovima suprotno odredbama posebnog zakona (član 18. stav 8);

27) ako postupi suprotno članu 18. stav 10. ovog zakona;

28) ako postupi suprotno članu 18. stav 11. ovog zakona;

29) ako zaključi ugovor o kreditnom poslu sa inostranstvom suprotno članu 19. ovog zakona;

30) ako posao iz člana 20. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje o izvršenom prenosu (član 20. stav 2);

31) ako ugovor ne sadrži podatke iz člana 20. stav 3. ovog zakona;

32) ako prenese, odnosno plati ili naplati potraživanja ili dugovanja koja su nastala po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom rezidenta - javnog preduzeća i pravnog lica sa državnim kapitalom ili pravnog lica koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije suprotno članu 20. stav 4. ovog zakona;

33) ako finansijski kredit uzet iz inostranstva koristi suprotno članu 21. stav 1. ovog zakona;

34) ako finansijski kredit uzet iz inostranstva koristi suprotno propisu Narodne banke Srbije kojim se utvrđuju namene, način i uslovi uzimanja tih kredita (član 21. stav 2);

35) ako uzme kratkoročni oročeni bankarski depozit i kratkoročnu bankarsku kreditnu liniju od strane banke suprotno članu 22. ovog zakona;

36) ako finansijski zajam odobri nerezidentu suprotno članu 23. stav 1. ovog zakona;

37) ako da jemstvo i drugo sredstvo obezbeđenja po kreditnom poslu između dva nerezidenta u inostranstvu pod uslovima suprotnim članu 23. stav 1. ovog zakona (član 23. stav 2);

38) ako poslove iz člana 23. st. 1. i 2. ovog zakona obavlja bez saglasnosti Vlade (član 23. stav 3);

39) ako ne ugovori i od nerezidenta ne pribavi instrumente obezbeđenja naplate pri obavljanju kreditnih poslova iz člana 23. st. 1. i 2. ovog zakona (član 23. stav 4);

40) ako ne postupi u skladu sa članom 23. stav 5. ovog zakona;

41) ako postupi suprotno članu 23. stav 6. ovog zakona;

42) ako ne izvesti Narodnu banku Srbije o kreditnom poslu sa inostranstvom na način i u roku koji propiše Narodna banka Srbije (član 24);

43) ako odobri kredit u devizama suprotno članu 25. ovog zakona;

44) ako garancijske poslove iz člana 26. stav 1. ovog zakona obavlja suprotno propisima o bankama;

45) ako od nerezidenta pribavlja garancije i jemstva od nerezidenata po potraživanjima u Republici koja su nastala po osnovu inostranih kredita za koje je država preuzela obavezu otplate prema inostranstvu (član 26. stav 2);

46) ako obavlja garancijske poslove suprotno odredbama posebnog zakona (član 26. stav 3);

47) ako da jemstvo nerezidentu suprotno članu 26. stav 4. ovog zakona;

48) ako da jemstvo nerezidentu suprotno propisu Vlade (član 26. stav 5);

49) ako pribavi garanciju ili jemstvo nerezidenta suprotno članu 26. stav 6. ovog zakona;

50) ako drži devize na računu kod banke u inostranstvu suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 27. stav 2);

51) ako na računu kod banke drži devize i dinare suprotno ovom zakonu (član 28. stav 1);

52) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije (član 28. stav 2);

53) ako lice iz člana 29. stav 1. ovog zakona izvrši prenos sredstava sa nerezidentnog, odnosno rezidentnog računa u inostranstvo, suprotno članu 29. stav 1. ovog zakona;

54) ako izvrši plaćanje radi deponovanja i ulaganja u inostranstvo suprotno zakonu koji uređuje poslove osiguranja (član 30. stav 1);

55) ako izvrši plaćanje premije osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju koji je zaključen sa nerezidentom - osiguravajućim društvom, a koji nije dozvoljen zakonom koji uređuje poslove osiguranja (član 30. stav 2);

56) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije koji uređuje bliže uslove za lične i fizičke prenose sredstava plaćanja u inostranstvo i iz inostranstva (član 31);

57) ako platni promet sa inostranstvom obavlja suprotno članu 32. st. 1. i 2. ovog zakona;

58) ako platni promet sa inostranstvom ne obavi preko Narodne banke Srbije (član 32. stav 4);

59) ako platni promet po kreditnim poslovima sa inostranstvom izvrši suprotno članu 32. st. 5. i 6. ovog zakona;

60) ako obavi platni promet sa inostranstvom po tekućim i kapitalnim poslovima suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 32. stav 8);

61) ako izvrši naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu, a ne nerezidentu kome duguje, odnosno od koga potražuje, po tekućem ili kapitalnom poslu koji nije dozvoljen ovim zakonom (član 33. stav 1);

62) ako postupi suprotno članu 33. stav 2. ovog zakona;

63) ako poslove iz člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona ne vrši na osnovu ugovora ili izjave (član 33. stav 3);

64) ako ugovor, odnosno izjava ne sadrži podatke iz člana 33. stav 4. ovog zakona;

65) ako izvrši naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu suprotno članu 33. stav 5. ovog zakona;

66) ako o promenama po kreditnim poslovima sa inostranstvom iz člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona ne izvesti Narodnu banku Srbije u skladu sa propisom donetim na osnovu člana 24. ovog zakona (član 33. stav 6);

67) ako plaćanje, naplatu i prenos u Republici izvrši suprotno članu 34. ovog zakona;

68) ako plaćanje, naplatu, uplatu i isplatu u efektivnom stranom novcu izvrši suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 34. stav 9);

69) ako ne drži devize kod banke, odnosno Narodne banke Srbije (član 35. stav 1);

70) ako ne drži devize na deviznom računu kod banke ili ih ne proda banci (član 35. stav 2);

71) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije (član 35. stav 3);

72) (*brisana*)

73) ako devizne račune ne vode kod Uprave za trezor u okviru sistema konsolidovanog računa trezora koji se vodi kod Narodne banke Srbije (član 36. stav 1);

74) ako postupi suprotno članu 36. stav 2. ovog zakona;

75) ako ne postupi u skladu sa propisanom obavezom izveštavanja (član 37. stav 1);

76) ako devize i efektivni strani novac kupi i proda izvan deviznog tržišta (član 38. stav 1);

77) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije (član 38. stav 4);

78) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije (član 39. stav 6);

79) ako za potrebe knjigovodstva i statistike ne primeni zvanični srednji kurs dinara (član 41. stav 2);

80) ako za obračun carine i drugih uvoznih dažbina ne primeni zvanični srednji kurs dinara utvrđen poslednjeg radnog dana u nedelji koja prethodi nedelji u kojoj se utvrđuje iznos carine i drugih uvoznih dažbina u skladu sa zakonom koji uređuje carine (član 41. stav 3);

81) ako postupi suprotno merama iz člana 42. ovog zakona;

82) ako postupi suprotno merama iz člana 43. ovog zakona;

83) ako ne izda potvrdu na graničnom prelazu za privremeno oduzete dinare i efektivni strani novac, čekove i hartije od vrednosti koje glase na stranu valutu, a koje prelaze iznos koji propiše Narodna banka Srbije (član 48);

84) ako postupi suprotno članu 49a stav 3. ovog zakona;

85) ako privremeno oduzete devize, efektivni strani novac, dinare, čekove i hartije od vrednosti ne deponuje na namenski račun Poreske uprave koji se vodi kod Narodne banke Srbije ili ne stavi u ostavu kod Narodne banke Srbije u roku od dva radna dana od dana njihovog oduzimanja (član 55).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u rezidentu - pravnom licu ili nerezidentu, odgovorno lice u banci - novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj odgovorno lice u rezidentu iz člana 36. stav 1. ovog zakona - novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u rezidentu - ogranku stranog pravnog lica - novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.

Član 60

(Brisan)

Član 61

Novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj rezident - preduzetnik:

1) ako ne izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga na način koji propiše Vlada (član 6. st. 1. i 2);

2) ako ne izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu kreditnih poslova sa inostranstvom na način koji propiše Narodna banka Srbije (član 6. stav 3);

3) ako prenese, kupi ili proda, odnosno plati ili naplati potraživanje i dugovanje koje nije nastalo po osnovu spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenata (član 7. stav 1);

4) ako posao iz člana 7. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje o izvršenom prenosu (član 7. stav 2);

5) ako ugovor ne sadrži podatke iz člana 7. stav 3. ovog zakona;

6) ako izvrši naplatu, plaćanje ili izda nalog za plaćanje, odnosno izvrši prenos nerezidentu na osnovu ugovora u kojem nije navedena stvarna cena ili na osnovu neistinite isprave (član 8);

7) ako izvrši plaćanje i prenos kapitala po osnovu direktnih investicija u inostranstvo suprotno zakonu koji uređuje spoljnotrgovinsko poslovanje (član 11. stav 1);

8) ako izvrši plaćanje radi sticanja svojine na nepokretnostima u inostranstvu, suprotno zakonu koji uređuje svojinsko pravne odnose (član 12. stav 1);

9) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje stranih dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti suprotno članu 13. st. 2. i 3. ovog zakona;

10) ako izvrši plaćanje radi kupovine stranih kratkoročnih hartija od vrednosti (član 15. stav 2);

11) ako izvrši plaćanje, naplatu, prenos, prebijanje, kao i izveštavanje po poslovima sa finansijskim derivatima suprotno uslovima i načinu koji propiše Narodna banka Srbije (član 16);

12) ako izvrši plaćanje ili naplatu po osnovu ulaganja u inostrane investicione fondove suprotno članu 17. stav 2. ovog zakona;

13) ako kreditni posao sa inostranstvom zaključi suprotno članu 18. stav 1. ovog zakona;

14) ako postupi suprotno članu 18. stav 9. ovog zakona;

15) ako postupi suprotno članu 18. stav 10. ovog zakona;

16) ako zaključi ugovor o kreditnom poslu sa inostranstvom suprotno članu 19. ovog zakona;

17) ako posao iz člana 20. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje o izvršenom prenosu (član 20. stav 2);

18) ako ugovor ne sadrži podatke iz člana 20. stav 3. ovog zakona;

19) ako finansijski kredit uzet iz inostranstva koristi suprotno članu 21. stav 1. ovog zakona (član 21. stav 1);

20) ako finansijski kredit uzet iz inostranstva koristi suprotno propisu Narodne banke Srbije kojim se utvrđuju namene, način i uslovi uzimanja tih kredita (član 21. stav 2);

21) ako ne izvesti Narodnu banku Srbije o kreditnom poslu sa inostranstvom na način i u roku koji propiše Narodna banka Srbije (član 24);

22) ako drži devize na računu kod banke u inostranstvu suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 27. stav 2);

23) ako izvrši plaćanje premije osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju koji je zaključen sa nerezidentom - osiguravajućim društvom, a koji nije dozvoljen zakonom koji uređuje poslove osiguranja (član 30. stav 2);

24) ako platni promet sa inostranstvom obavlja suprotno članu 32. st. 1, 2, 5. i 6. ovog zakona;

25) ako obavi platni promet sa inostranstvom po tekućim i kapitalnim poslovima suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 32. stav 8);

26) ako izvrši naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu, a ne nerezidentu kome duguje, odnosno od koga potražuje, po tekućem ili kapitalnom poslu koji nije dozvoljen ovim zakonom (član 33. stav 1);

27) ako postupi suprotno članu 33. stav 2. ovog zakona;

28) ako poslove iz člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona ne vrši na osnovu ugovora ili izjave (član 33. stav 3);

29) ako ugovor, odnosno izjava ne sadrži podatke iz člana 33. stav 4. ovog zakona;

30) ako o promenama po kreditnim poslovima sa inostranstvom iz člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona ne izvesti Narodnu banku Srbije u skladu sa propisom donetim na osnovu člana 24. ovog zakona (član 33. stav 6);

31) ako plaćanje, naplatu i prenos u Republici izvrši suprotno članu 34. ovog zakona;

32) ako plaćanje, naplatu, uplatu i isplatu u efektivnom stranom novcu izvrši suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 34. stav 9);

33) ako ne drži devize na deviznom računu kod banke ili ih ne proda banci (član 35. stav 2);

34) ako ne postupi u skladu sa propisanom obavezom izveštavanja (član 37. stav 1);

35) ako devize i efektivni strani novac kupi i proda izvan deviznog tržišta (član 38. stav 1);

36) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije (član 39. stav 6);

37) ako za potrebe knjigovodstva i statistike ne primeni zvanični srednji kurs dinara (član 41. stav 2);

38) ako postupi suprotno merama iz člana 42. ovog zakona;

39) ako postupi suprotno merama iz člana 43. ovog zakona;

40) ako postupi suprotno članu 49a stav 3. ovog zakona.

Član 62

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj rezident - fizičko lice:

1) ako izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga (član 6. stav 1);

2) ako izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom (član 6. stav 3);

3) ako postupi suprotno članu 7. stav 1. ovog zakona;

4) ako izvrši naplatu, plaćanje ili izda nalog za plaćanje, odnosno izvrši prenos, na osnovu ugovora u kojem nije navedena stvarna cena ili na osnovu neistinite isprave (član 8);

5) ako izvrši plaćanje i prenos kapitala po osnovu direktnih investicija u inostranstvo suprotno zakonu koji uređuje spoljnotrgovinsko poslovanje (član 11. stav 1);

6) ako izvrši plaćanje radi sticanja svojine na nepokretnostima u inostranstvu suprotno zakonu koji uređuje svojinsko pravne odnose (član 12. stav 1);

7) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje stranih dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti suprotno članu 13. st. 2. i 3. ovog zakona;

8) ako izvrši plaćanje radi kupovine stranih kratkoročnih hartija od vrednosti (član 15. stav 2);

9) ako izvrši plaćanje, naplatu, prenos, prebijanje, kao i izveštavanje po poslovima sa finansijskim derivatima, suprotno uslovima i načinu koji propiše Narodna banka Srbije (član 16);

10) ako izvrši plaćanje ili naplatu po osnovu ulaganja u inostrane investicione fondove suprotno članu 17. stav 2. ovog zakona;

11) ako kreditni posao sa inostranstvom zaključi suprotno članu 18. stav 1. ovog zakona;

12) ako postupi suprotno članu 18. stav 10. ovog zakona;

13) ako postupi suprotno članu 18. stav 11. ovog zakona;

14) ako postupi suprotno članu 20. stav 1. ovog zakona;

15) ako ne izvesti Narodnu banku Srbije o kreditnom poslu sa inostranstvom u skladu sa propisom donetim na osnovu člana 24. ovog zakona (član 24);

16) ako drži devize na računu kod banke u inostranstvu suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 27. stav 2);

17) ako izvrši plaćanje premije osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju koji je zaključen sa nerezidentom - osiguravajućim društvom, a koji nije dozvoljen zakonom koji uređuje poslove osiguranja (član 30. stav 2);

18) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije koji uređuje bliže uslove za lične i fizičke prenose sredstava plaćanja u inostranstvo i iz inostranstva (član 31);

19) ako platni promet sa inostranstvom obavlja suprotno članu 32. st. 1, 2. i 5. ovog zakona;

20) ako obavi platni promet sa inostranstvom po tekućim i kapitalnim poslovima suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 32. stav 8);

21) ako izvrši naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu, a ne nerezidentu kome duguje, odnosno od koga potražuje, po tekućem ili kapitalnom poslu koji nije dozvoljen ovim zakonom (član 33. stav 1);

22) ako poslove iz člana 33. stav 1. ovog zakona ne vrši na osnovu ugovora ili izjave (član 33. stav 3);

23) ako ugovor, odnosno izjava ne sadrži podatke iz člana 33. stav 4. ovog zakona;

24) ako o promenama po kreditnim poslovima sa inostranstvom iz člana 33. stav 1. ovog zakona ne izvesti Narodnu banku Srbije u skladu sa propisom donetim na osnovu člana 24. ovog zakona (član 33. stav 6);

25) ako plaćanje, naplatu i prenos u Republici izvrši suprotno članu 34. ovog zakona;

26) ako plaćanje, naplatu, uplatu i isplatu u efektivnom stranom novcu izvrši suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 34. stav 9);

27) ako ne postupi u skladu sa propisanom obavezom izveštavanja (član 37. stav 1);

28) ako devize i efektivni strani novac kupi i proda izvan deviznog tržišta (član 38. stav 1);

29) ako postupa suprotno merama iz člana 42. ovog zakona;

30) ako postupi suprotno članu 49a stav 3. ovog zakona.

Član 62a

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj izdavalac elektronskog novca sa sedištem u Republici Srbiji, odnosno platna institucija i javni poštanski operator ako platni promet sa inostranstvom obavljaju suprotno članu 32. ovog zakona.

Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu iz tog stava novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.

Član 63

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj nerezident - fizičko lice:

1) ako posao iz člana 7. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje o izvršenom prenosu (član 7. stav 2);

2) ako ugovor ne sadrži podatke iz člana 7. stav 3. ovog zakona;

3) ako izvrši plaćanje i prenos kapitala po osnovu direktnih investicija u Republici suprotno zakonu koji uređuje strana ulaganja (član 11. stav 2);

4) ako izvrši plaćanje radi kupovine udela u kapitalu rezidenta pravnog lica koje se ne smatra direktnom investicijom suprotno zakonu koji uređuje privredna društva (član 11a stav 2);

5) ako izvrši plaćanje radi sticanja svojine na nepokretnostima u Republici suprotno zakonu koji uređuje svojinsko pravne odnose (član 12. stav 1);

6) ako izvrši plaćanje radi kupovine u Republici dugoročnih, kao i vlasničkih hartija od vrednosti suprotno zakonu koji uređuje tržište kapitala (član 14. stav 1);

7) ako izvrši plaćanje radi kupovine domaćih kratkoročnih hartija od vrednosti (član 15. stav 3);

8) ako izvrši plaćanje radi ulaganja u investicione fondove i dobrovoljne penzijske fondove u Republici suprotno zakonu koji uređuje poslove sa investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima (član 17. stav 3);

9) ako kreditni posao sa inostranstvom u devizama zaključi suprotno članu 18. stav 1. ovog zakona;

10) ako posao iz člana 20. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje o izvršenom prenosu (član 20. stav 2);

11) ako ugovor ne sadrži podatke iz člana 20. stav 3. ovog zakona;

12) ako na računu kod banke drži devize i dinare suprotno ovom zakonu (član 28. stav 1);

13) ako lice iz člana 29. stav 1. ovog zakona izvrši prenos sredstava sa nerezidentnog, odnosno rezidentnog računa u inostranstvo, suprotno članu 29. stav 1. ovog zakona;

14) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije koji uređuje bliže uslove za lične i fizičke prenose sredstava plaćanja u inostranstvo i iz inostranstva (član 31);

15) ako plaćanje, naplatu i prenos u Republici izvrši suprotno članu 34. ovog zakona;

16) ako plaćanje, naplatu, uplatu i isplatu u efektivnom stranom novcu izvrši suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 34. stav 9);

17) ako devize i efektivni strani novac kupi i proda izvan deviznog tržišta (član 38. stav 1);

18) ako postupi suprotno merama iz člana 42. ovog zakona;

19) ako postupi suprotno članu 49a stav 3. ovog zakona.

Član 64

Za prekršaj iz čl. 59. do 63. ovog zakona, pored novčane kazne, izreći će se i zaštitna mera oduzimanja predmeta koji su upotrebljeni ili su bili namenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, može se izvršiti delimično oduzimanje predmeta koji su upotrebljeni ili su bili namenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja, ako pobude ili druge okolnosti pod kojima je prekršaj izvršen ukazuju da nije opravdano da se predmet oduzme u celini.

Zaštitna mera iz stava 1. ovog člana može se izreći i ako kazna za prekršaj nije izrečena, ako se postupak za prekršaje ne može voditi jer je učinilac bio nedostupan ili nepoznat organu nadležnom za vođenje postupka, ili ako je učinilac u vreme izvršenja prekršaja bio maloletan, ili zbog postojanja drugih zakonskih smetnji.

Član 65

Postupak po prekršajima iz ovog zakona ne može se pokrenuti kad proteknu pet godina od dana kada je prekršaj učinjen.

Član 66

Novčane kazne, imovinska korist i sredstva plaćanja, kao i dinarska protivvrednost dobijena prodajom predmeta koji su upotrebljeni ili bili namenjeni za izvršenje krivičnog dela i prekršaja ili su nastali izvršenjem krivičnog dela i prekršaja uplaćuju se u budžet Republike.

Efektivni strani novac koji je oduzet kao predmet izvršenja krivičnog dela ili prekršaja može se prodati Narodnoj banci Srbije, koja dinarsku protivvrednost tog novca uplaćuje u budžet Republike.

XI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 67

Prekršajni postupak započet do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama ovog zakona, ako je to povoljnije za učinioca.

Član 68

Propisi za izvršavanje ovog zakona doneće se najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni list SRJ", br. 23/02 i 34/02), Zakona o kreditnim poslovima sa inostranstvom ("Službeni list SRJ", br. 42/92, 24/94, 28/96 i 21/99), kao i Odluka o vođenju evidencije o zaključenom spoljnotrgovinskom poslu sa inostranstvom ("Službeni list SRJ", broj 74/00).

Član 69

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o deviznom poslovanju ("Službeni list SRJ", br. 23/02 i 34/02) i Zakon o kreditnim poslovima sa inostranstvom ("Službeni list SRJ", br. 42/92, 24/94, 28/96 i 21/99).

Član 70

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju

("Sl. glasnik RS", br. 31/2011)

Član 35[s1]

Od 1. januara 2012. godine Devizni inspektorat preuzeće poslove izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova i poslove kontrole menjačkih poslova, zaposlene u Narodnoj banci Srbije koji su na dan 31. decembra 2011. godine obavljali poslove u vezi sa izdavanjem i oduzimanjem ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova i poslove kontrole menjačkih poslova, kao i operativnu dokumentaciju, opremu i sredstva za rad koja su služila za obavljanje tih poslova.

Ministar nadležan za poslove finansija i guverner Narodne banke Srbije sporazumom će bliže urediti pitanja preuzimanja iz stava 1. ovog člana, kao i pitanja u vezi sa korišćenjem poslovnog prostora u kojima će se obavljati poslovi iz tog stava.

Postupke izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova, kao i poslove kontrole menjačkih poslova, koje je započela Narodna banka Srbije, a koji nisu okončani do 31. decembra 2011. godine, okončaće Devizni inspektorat u skladu sa ovim zakonom.

Rezidenti - pravna lica i preduzetnici kojima je rešenje o izdavanju ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova izdato do 31. decembra 2011. godine nastavljaju da rade na osnovu tog rešenja u skladu sa odredbama ovog zakona.

Propisi za izvršavanje ovog zakona iz čl. 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16. i 17. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim propisa iz čl. 18. i 19. ovog zakona, koji će se doneti do 31. decembra 2011. godine.

Do početka primene propisa iz stava 5. ovog člana primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Na kreditne poslove sa inostranstvom iz čl. 4. i 5. Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", broj 62/06) koji su evidentirani u skladu sa propisima iz člana 4. stav 4. i člana 5. stav 4. Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), a čija realizacija nije okončana do dana stupanja na snagu propisa iz člana 2. stav 2. ovog zakona, primenjivaće se odredbe propisa iz člana 2. stav 2. ovog zakona.

Prekršajni postupak započet do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama ovog zakona, ako je to povoljnije za učinioca.

Prava iz pojedinačnih akata stečena na osnovu Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), ostvaruju se u rokovima utvrđenim tim pojedinačnim aktima.

Član 36[s1]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", s tim što će se odredbe čl. 18, 19, 21, 22, 23, 26. i 27. ovog zakona u delu koji se odnosi na menjačke poslove, člana 28. ovog zakona u delu koji se odnosi na novopredloženi član 59. stav 1. tač. 81) i 82) i člana 30. ovog zakona u delu koji se odnosi na novopredloženi član 61. tač. 37) i 38) primenjivati od 1. januara 2012. godine, a odredbe člana 59. stav 1. tačka 70) i člana 61. tačka 36) Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", broj 62/06) primenjivaće se do 31. decembra 2011. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju

("Sl. glasnik RS", br. 119/2012)

Član 37[s2]

Propisi iz čl. 4, 17, 18, 24. i 29. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do početka primene propisa iz stava 1. ovog člana primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", br. 62/06 i 31/11), ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 38[s2]

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Uredba o bližim uslovima i načinu prenosa potraživanja i dugovanja nastalih po spoljnotrgovinskim poslovima rezidenata ("Službeni glasnik RS", broj 112/06), Uredba o bližim uslovima i načinu naplate, odnosno plaćanja i drugom nerezidentu po tekućem ili kapitalnom poslu ("Službeni glasnik RS", broj 112/06) i Odluka o načinu na koji i rokovima u kojima banke izveštavaju Narodnu banku Srbije o poslovima kupovine ili prodaje, odnosno plaćanja ili naplaćivanja potraživanja i dugovanja po spoljnotrgovinskim poslovima rezidenata ("Službeni glasnik RS", broj 16/07).

Član 39[s2]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni član Zakona o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju

("Sl. glasnik RS", br. 139/2014)

Član 7[s3]

Ovaj zakon objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije" i stupa na snagu 1. oktobra 2015. godine.